

PÖYTÄKIRJA

Pakilan seurakunnan seurakuntaneuvosto

Aika 08.12.2015 klo 18:30 - 19:35

Paikka Paimensali, Hyvän Paimenen kirkko, Palosuontie 1 Helsinki

Saapuvilla olleet jäsenet

~~Sanna Vesikansa~~ Sylvia Nummelin
Susanna Airola
Pirkko Bang
Elina Heikkilä-Kopperoinen
Ari Järvinen
Jaana Lahti
~~Joni Mantela~~ Ranja Nenonen
Juhani Nyyssönen
~~Urpo Oksanen~~ Arto Ingervo
Jessi Orpana
~~Sara Paavolainen~~ Raila Vuori
Juhana Saarinen
Helena Sipilä
Arja Toiviainen
Leo Norja, puheenjohtaja

Muut saapuvilla olleet

Ulla Turunen

sihteeri

Allekirjoitukset

Leo Norja
puheenjohtaja

Ulla Turunen
sihteeri

Pöytäkirjan tarkastus

Pöytäkirja on tarkastettu ja hyväksytty.

Helsinki

Helsinki

Juhana Saarinen

Helena Sipilä

Pöytäkirjan nähtävänäolo

Pöytäkirja on ollut yleisesti nähtävänä 15.12.–21.1.2016 Pakilan seurakunnan kirkkoherranvirastossa, Palosuontie 1, ja sen nähtävänä pitämisestä on ilmoitettu kirkkoherranviraston ilmoitustaululle 1.12.2015 laitetulla ilmoituksella.

Leo Norja
kirkkoherra

Käsitellyt asiat

§	Liite	Otsikko	Sivu
155 §		Kokouksen avaus	4
156 §		Pöytäkirjan tarkastajat	4
157 §		Työjärjestyksen hyväksyminen	4
158 §		Laillisuus ja päätösvaltaisuus	4
159 §		Taloustilanne 11/2015	5
160 §	1	Lastenohjaajan työsuhteen täyttäminen	6
161 §	2	Nuorisotyönohjaajan viransijaisuus	7
162 §	3	Koulutussuunnitelma 2016	9
163 §	4	Hyvän Paimenen kirkossa kerättävät kolehdit vuonna 2016	10
164 §	5	Kirkkoherran päätökset	12
165 §		Ilmoitusasiat	12
166 §		Seuraavat kokoukset	12
167 §		Muut mahdolliset asiat	12
168 §		Valitusosoitus ja kokouksen päättäminen	13

155 § Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen.

156 § Pöytäkirjan tarkastajat

Pöytäkirjan tarkastajiksi valittiin Juhana Saarinen ja Helena Sipilä.

157 § Työjärjestyksen hyväksyminen

Esityslista hyväksyttiin kokouksen työjärjestykseksi.

158 § Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Kokous todettiin lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

236/2015

159 § Taloustilanne 11/2015

Päätösehdotus

Seurakuntaneuvosto merkitsee taloustilanteen tiedoksi

Päätös

Seurakuntaneuvosto merkitsi taloustilanteen tiedoksi.

Selostus

Kirkkoherra antaa marraskuun lopun tilanteesta kokouksessa lyhyen selvityksen.

798/2015

160 § Lastenohjaajan työsuhteen täyttäminen

Päätösehdotus

Seurakuntaneuvosto valitsee lastenohjaajan työsuhteeseen työryhmän ehdottaman henkilön.

Päätös

Seurakuntaneuvosto valitsi lastenohjaajan työsuhteeseen Moona Seppän ja varalle Natalia Kuittisen.

Selostus

Seurakuntaneuvosto päätti kokouksessa edellisessä kokouksessaan todeta, että käsiteltävänä olevassa työsuhteessa toteutuvat varhaisnuoriso- ja lapsityön tehtävät ovat strategisesti tärkeitä ja avasi siksi lastenohjaajan työsuhteen 1.1.2016 alkaen tai sopimuksen mukaan. Seurakunnan lastenohjaajan pätevyyden lisäksi muu soveltuva koulutus riittää kelpoisuuden ehdoksi.

Tehtävään ilmoittautui kuusi hakijaa. Tanja Berg ja Leo norja haastattelivat heistä neljä ja työryhmä kaksi hakijaa. Työryhmä kokoontuu seurakuntaneuvoston kokousta edeltävänä päivänä.

Liitteet

- 1 2015 lastenohjaaja prosessi

865/2015

161 § Nuorisotyönohjaajan viransijaisuus

Päätösehdotus

Seurakuntaneuvosto päättää

1. että avoimeksi tulevan nuorisotyöntekijän viran tehtävät ovat Pakilan seurakunnan strategian kannalta keskeisiä;
2. avata nuorisotyöntekijän viran sijaisuuden haettavaksi Ida Laapion äitiysloman ajaksi niin, että virka täytetään määräaikaisen rekrytointikiellon linjaamalla tavalla;
3. valitsee kaksi seurakuntaneuvoston työntekijää kirkkoherran johdolla työskentelevään, valintaa valmistelemaan työryhmään.

Päätös

Seurakuntaneuvosto päätti

1. että avoimeksi tulevan nuorisotyöntekijän viran tehtävät ovat Pakilan seurakunnan strategian kannalta keskeisiä;
2. avata nuorisotyöntekijän viran sijaisuuden haettavaksi Ida Laapion äitiysloman ajaksi niin, että virka täytetään määräaikaisen rekrytointikiellon linjaamalla tavalla;
3. valita kaksi seurakuntaneuvoston työntekijää kirkkoherran johdolla työskentelevään, valintaa valmistelemaan työryhmään. Ryhmään valittiin Jessi Orpana ja Juhana Saarinen.

Selostus

Torpparinmäen, Paloheinän sekä Itä- ja Länsi-Pakilan alueitten väestörakenteen painottuminen lapsiin ja nuoriin on vakiintunut piirre, joka näkyy selvästi seurakunnan toiminnan suunnittelussa. Nuorison parissa tehtävä työ on yksi seurakunnan luonnollinen painopistealue.

Tällä hetkellä toteutettavassa tiimirakenteessa lapsien ja alakouluikäisten parissa tehtävä työ toteutuu kasvatustiimin vastuulla ja nuorten toiminta yläasteikäisistä

lähtien kasvutiimin vastuulla. Työ sisältää rippikoulutyön ja sen jälkeisen nuorisotyön isos- ja apuohjaajakoulutuksineen, yhteistyön koulujen kanssa, varhaisnuorisotyön, nuoriin painottuvan musiikkitoiminnan ja yhteydet partiotoimintaan.

Tiimiin kuuluvat lähiesimies Tiia Tuovinen, kanttori Jussi Hirvonen, nuorisotyönohjaaja Ida Laapio, nuorisotyönohjaaja Saija Mäntynen sekä siviilipalvelusmies Markus Kuisma. Sara Toivasen virkamääräys Pakilassa päättyi 1.12.2015. Nuorisotyönohjaaja Saija Mäntynen on ollut pitkään virkavapaalla ja hänen työhön palautumisensa toteutuu vaiheittain kevään 2016 aikana. Sijaisuutta hoitaa vuoden 2015 loppuun saakka Annika Takkula ja keväällä 2016 teologian maisteri Tinja Lammila. Nuorisotyönohjaaja Ida Laapio jää äitiyslomalle maaliskuussa 2016. Hänellä on oikeus äitiysloman jälkeiseen hoitovapaaseen.

Seurakuntaneuvosto on päättänyt, että vuoden 2016 alusta lukien seurakunnassa noudatetaan Helsingin seurakuntayhtymän yhteisen kirkkoneuvoston linjauksen mukaista rekrytointikieltoa. Sen mukaisesti avoimeksi tulevia palvelussuhteita ja sijaisuuksia ei pääsääntöisesti täytetä. Mikäli kuitenkin tehtävä on strategian mukaisen toiminnan kannalta oleellinen, tehtävä voidaan täyttää kun on ensin kartoitettu rovastikunnallinen yhteistyön mahdollisuus. Palvelussuhteet täytetään ensisijaisesti Helsingin seurakuntayhtymän sisäisellä haulla. Ulkoinen rekrytointi tulee kyseeseen silloin kun sisäisellä haulla tehtävään ei saada sopivaa työntekijää.

Nuorison parissa toteutettava työ on selkeästi Pakilan seurakunnan tilanteessa strategisesti niin keskeinen, että tehtävän täyttäminen on perusteltua. Kasvutiimin lähiesimies Tiia Tuovinen on liitteessä kuvannut, minkälaiset vaikutukset tehtävän täyttämättä jättäminen kasvutiimin näkökulmasta aiheuttaisi. Johtoryhmä yhtyy tähän arviointiin.

Toimintakulttuurimuutoksesta annetussa lausunnossa todetaan, että Pakilan seurakunnassa on tällä hetkellä 24 työntekijää. Keväällä 2015 työntekijämäärä oli

27, joten ensimmäisen sopeuttamisvuoden aikana katoaa kolme työvuotta. Edellisessä kokouksessa seurakuntaneuvosto päätti täyttää lastenohjaajan työsuhteen. Nuorisotyönohjaajan viran sijaisuus on toinen vuonna 2016 esille nousevista katkokohdista. Kahden seuraavan vuoden aikana eläkeikäisiä on kaksi tai kolme ja vuoden 2018 alussa on katkolla kolme määräaikaista. Näiden muutosten lisäksi työpaikan vaihtumisia on kohdattu vuosittain.

Sopeuttamissuunnitelma edellyttäisi neljän työvuoden supistusta ennen vuotta 2018. Lausunnossaan seurakuntaneuvosto toteaa myös, että koska vaihtoehtoja on useita, seurakuntaneuvosto ei katso tarpeelliseksi määritellä supistusten kohdentumista tässä vaiheessa. Työresurssin sopeuttamiselle on näköpiirissä riittävät mahdollisuudet.

Rekrytointikiellon edellyttämät toimenpiteet edellyttävät aikaisempaa pidempää valmisteluprosessia. Päätös nuorisotyönohjaajan viran täyttämisestä on syytä tehdä tässä kokouksessa.

Liitteet

2 Nuorisotyönohjaaja Ida Laapion äitiysloman sijaistarve

226/2015

162 § Koulutussuunnitelma 2016

Päätösehdotus

Seurakuntaneuvosto päättää

1. toteuttaa työyhteisö koskevat jumalanpalveluselämään ja palvelumuotoiluun liittyvät koulutukset
2. Hyväksyy tarpeelliseksi merkityn koulutuksen liitteen mukaisesti

Käsittely

Seurakuntaneuvosto palautti Jessi Orpanan ehdotuksesta keskusteluun Anni Nikkasen koulutuksen, joka tähtää diakonin ordinaatiokoulutukseen ja diakonin vihkimykseen. Kirkkoherra täydensi palauttamisesitystä lisäämällä koulutuksen kohdentamisen myös Raakel Laaksoseen.

Ordinaatiokoulutus ajoitettaisiin vuosille 2016-2017.

Päätös

Seurakuntaneuvosto päätti

1. toteuttaa työyhteisöä koskevat jumalanpalveluselämään ja palvelumuotoiluun liittyvät koulutukset
2. Hyväksyä tarpeelliseksi merkityn koulutuksen liitteen mukaisesti
3. Anni Nikkasen ja Raakel Laaksoseen koulutus, joka tähtää diakonin ordinaatiokoulutukseen ja diakonin vihkimykseen ajoitetaan vuosille 2016-2017.

Selostus

Seurakuntaneuvosto päätti edellisessä kokouksessa koulutussuunnitelman 2016 välttämättömäksi merkityt koulutukset ja siirsi tähän kokoukseen päätettäväksi

Tarpeelliseksi merkityssä koulutuksessa on kolme yliviivattua kohtaa, joita ei toteuteta vuonna 2016.

Liitteet

- 3 Koulutussuunnitelma 2016 osa kaksi

799/2015

163 § Hyvän Paimenen kirkossa kerättävät kolehdit vuonna 2016

Päätösehdotus

Seurakuntaneuvosto

1. päättää, että Hyvän Paimenen kirkossa kerätään kolehdit vuonna 2016 liitteen mukaisiin kohteisiin
2. valtuuttaa kirkkoherran tekemään suunnitelmaan perustellut muutokset

Käsittely

Työryhmän jäsen Arto Ingervo teki kokouksessa ehdotuksen, että työryhmän ehdotusta täydennetään kahden kolehtikohteen osalta. Pyhäinpäivänä 5.11.2016 kolehti kerättäisiin kirkkohallituksen suosittelemaan kohteeseen:

Viron evankelisluterilaisen kirkon uuden seurakunnan perustamiseen Lasnamäen kaupunginosassa Tallinnassa Suomen Evankelisluterilaisen Kansanlähetyksen kautta. Suomen Evankelisluterilainen Kansanlähetyks ry.

Hän ehdotti myös, että 9.10.2016 messun kolehti kerättäisiin joko Suomen lähetysseuran kohteeseen:

Lähetystyöhön Suomen Lähetysseuran kautta teemalla "Perhetyöllä kestäviä avioliittoja". Kolehti käytetään Suomen Lähetysseuran ja sen kumppaneiden tekemälle perhetyölle Afrikassa, Aasiassa, Latinalaisessa Amerikassa ja Venäjällä,

tai Suomen Lähetysseuran kautta teemalla "Oma pelto antaa ruokaa ja toivoa tulevaisuudesta". Kolehti käytetään Suomen Lähetysseuran ja sen yhteistyöjärjestöjen työlle oikeudenmukaisuuden edistämiseksi Kolumbiassa, Nepalissa, Senegalissa ja Tansaniassa.

Seurakuntaneuvosto päätti äänestystuloksella 12 (Airola, Bang, Lahti, Orpana, Saarinen, Sipilä, Toiviainen, Nummelin, Nenonen, Ingervo, Vuori ja Norja) - 2 (Heikkilä-Kopperoinen ja Nyyssönen, Järvinen äänesti tyhjää) että kolehti kerätään kohteeseen "Oma pelto antaa ruokaa ja toivoa tulevaisuudesta".

Lisäksi seurakuntaneuvosto keskusteli siitä, pitäisikö kolehtikohteiden valinnassa pitäytyä vain niiden lähetysjärjestöjen tukemiseen, joista Helsingin kirkkovaltuusto on tehnyt linjauksen. Asiassa ei tehty tässä yhteydessä päätöksiä.

Päätös

Seurakuntaneuvosto

1. päätti, että Hyvän Paimenen kirkossa kerätään kolehdit vuonna 2016 liitteen mukaisiin kohteisiin kokouksessa tehdyillä lisäyksillä.
2. valtuutti kirkkoherran tekemään suunnitelmaan perustellut muutokset.

Selostus

Hyvän Paimenen kirkon kolehtikohteet on valmisteltu työryhmässä, johon kuuluvat Elina Heikkilä-Kopperoinen ja Arto Ingervo, Anna-Kaisa Jussila ja Jouni Pirttijärvi.

Valmiiksi määritellyt kohteet on merkitty **vahvennetulla** tekstillä. Seurakunnan määrittelemät kohteet normaalilla fontilla.

Liitteet

- 4 Kolehti 2016_luonnos

605/2014

164 § Kirkkoherran päätökset

Päätösehdotus

Merkitään tiedoksi

Päätös

Merkittiin tiedoksi.

Selostus

Seurakuntaneuvostolle annetaan tiedoksi mahdollista siirtämistä varten kirkkoherran päätösluettelo.

Liitteet

5 Kirkkoherran päätökset

165 § Ilmoitusasiat

Ilmoitusasiat merkittiin tiedoksi.

166 § Seuraavat kokoukset

Kevätkauden 2016 kokoukset tiistaisin 9.2. / 15.3. / 19.4. / 24.5.2016.

167 § Muut mahdolliset asiat

Ei muita asioita.

168 § Valitusosoitus ja kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja antoi valitusosoituksen ja päätti kokouksen klo 19.35.

OIKAISUVAATIMUSOHJEET JA VALITUSOSOITUS

MUUTOKSENHAKUKIELLOT

Kieltojen perusteet

Valmistelua ja täytäntöönpanoa koskevat muutoksenhakukiellot

Seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 5 §:n mukaan saa tehdä kirkollisvalitusta eikä hallintolainkäyttölain 5 §:n 1 momentin nojalla hallintovalitusta, koska päätös koskee vain valmistelua tai täytäntöönpanoa. Julkista hankintaa koskevasta päätöksestä ei saa tehdä julkisista hankinnoista annetun lain mukaista valitusta, koska päätös koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua.

Pöytäkirjan pykälät: 155-159, 162-168

Oikaisuvaatimusoikeudesta aiheutuva valituskielto

Koska päätöksestä voidaan tehdä kirkkolain 24 luvun 3 §:n 1 momentin mukaan kirjallinen oikaisuvaatimus, seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla:

Pöytäkirjan pykälät:

Alistusasiaa koskeva muutoksenhakukielto

Kirkkolain 24 luvun 3 §:n 2 momentin mukaan oikaisuvaatimusta ei saa tehdä päätöksestä, joka alistetaan tuomiokapitulin tai kirkkohallituksen vahvistettavaksi.

Pöytäkirjan pykälät:

Erikseen säädettyt muutoksenhakukiellot

1. Kirkkolain 24 luvun 14 §:n 2 momentin,
2. hallintolainkäyttölain 5 §:n 2 momentin,
3. kirkon virkaehtosopimuslain 19 §:n, tai
4. muun lainsäädännön mukaan seuraaviin päätöksiin ei saa hakea muutosta valittamalla.

Pöytäkirjan pykälät ja valituskieltojen perusteet:

Hankintoja koskevat muutoksenhakukiellot

Hankintaa koskevasta seuraavista päätöksistä ei kirkkolain 24 luvun 8a §:n 2 momentin nojalla saa tehdä kirkkolain mukaista oikaisuvaatimusta eikä kirkollisvalitusta, jos asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan. Asia kuuluu markkinaoikeuden toimivaltaan, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnysarvon¹.

Pöytäkirjan pykälät:

OIKAISUVAATIMUSOHJEET

Oikaisuvaatimusviranomainen ja -aika

Seuraaviin päätöksiin tyytymätön voi tehdä kirjallisen oikaisuvaatimuksen.

Viranomainen, jolle oikaisuvaatimus tehdään ja yhteystiedot:

Pakilan seurakunnan seurakuntaneuvosto

Käyntiosoite: Palosuontie 1, Helsinki
Postiosoite: Palosuontie 1, 00660 Helsinki
Telekopio: 09 2340 5500
Sähköposti: pakila.srk@evl.fi

Pöytäkirjan pykälät: 160 ja 161

Oikaisuvaatimus on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon päätöksestä. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Seurakunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon kun pöytäkirja on asetettu yleisesti nähtäväksi. Oikaisuvaatimuksen voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti (telekopiolla tai sähköpostilla). Oikaisuvaatimuksen on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Oikaisuvaatimuksen sisältö

Oikaisuvaatimuksesta on käytävä ilmi:

¹ Kansallisen kynnysarvon suuruus on 30.000 € (tavarat ja palvelut), 100.000 € (terveydenhoito- ja sosiaalipalvelut) ja 150.000 € (rakennus- ja käyttöoikeusurakat).

- oikaisuvaatimuksen tekijän nimi ja tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot oikaisuvaatimuksen kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan.

HANKINTAOIKAISU**Hankintaoikaisun tekeminen**

Hankintayksikön päätökseen tai muuhun hankintamenettelyssä tehtyyn ratkaisuun tyytymätön asianosainen voi tehdä hankintayksikölle kirjallisen hankintaoikaisun (Hankintalaki 80-83 §).

Toimitusosoite

Hankintaoikaisu toimitetaan hankintayksikölle. Hankintayksikön yhteystiedot:

Pakilan seurakunta

Käyntiosoite: Palosuontie 1, Helsinki
Postiosoite: Palosuontie 1, 00660 Helsinki
Telekopio: 09 2340 5500
Sähköposti: pakila.srk@evl.fi

Pöytäkirjan pykälät:

Hankintaoikaisu on tehtävä 14 päivän kuluessa siitä, kun asianosainen on saanut tiedon hankintayksikön päätöksestä tai muusta hankintamenettelyssä tehdystä ratkaisusta. Hankintaoikaisun voi omalla vastuullaan lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin. Hankintaoikaisun on oltava perillä oikaisuvaatimusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Hankintaoikaisun sisältö

Hankintaoikaisusta on käytävä ilmi:

- oikaisua vaativan nimi sekä tarvittavat yhteystiedot asian hoitamiseksi
- tiedot hankintaoikaisun kohteena olevasta päätöksestä
- millaista oikaisua päätökseen vaaditaan
- millä perusteilla oikaisua päätökseen vaaditaan

Hankintaoikaisuun on liitettävä asiakirjat, joihin vaatimuksen tekijä vetoaa, jolleivät ne jo ole hankintayksikön hallussa.

VALITUSOSOITUS**Kirkollis- ja hallintovalitukset**

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

Helsingin hallinto-oikeus

Käyntiosoite: Radanrakentajantie 5, Helsinki
Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki
Telekopio: 029 56 42 079
Sähköposti: helsinki.hao@oikeus.fi Valitus aika 30 päivää.

Kirkollisvalitus, pöytäkirjan pykälät:

Hallintovalitus, pöytäkirjan pykälät:

Kirkollisvalitus alistusasiassa

Seuraaviin päätöksiin voidaan hakea muutosta kirjallisella valituksella. Valitusviranomainen ja yhteystiedot:

Helsingin hiippakunnan tuomiokapituli, pöytäkirjan pykälät:

Käyntiosoite: Bulevardi 16 B, V kerros, Helsinki
Postiosoite: Bulevardi 16 B, 00120 Helsinki
Telekopio: (09) 2340 3050
Sähköposti: helsinki.tuomiokapituli@evl.fi Valitus aika 30 päivää.

Kirkkohallitus, pöytäkirjan pykälät:

Käyntiosoite: Eteläranta 8, Helsinki
Postiosoite: PL 210, 00131 Helsinki
Telekopio: (09) 1802 350
Sähköposti: kirkkohallitus@evl.fi Valitus aika 30 päivää.

Valitus markkinaoikeuteen, pöytäkirjan pykälät:

Valitus on tehtävä kirjallisesti 14 päivän kuluessa siitä, kun ehdokas tai tarjoaja on saanut kirjallisesti tiedon asemaansa vaikuttavasta ratkaisusta tai tarjousmenettelyn ratkaisusta ja sen perusteista sekä kirjallisen ohjeen asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi (valitusosoitus). Tiedoksiannon katsotaan tapahtuneen seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, jollei sen näytetä tapahtuneen myöhemmin. Käytettäessä sähköistä tiedoksiantoa viestin katsotaan saapuneen vastaanottajalle sinä päivänä, jolloin sähköinen viesti on vastaanottajan käytettävissä tämän vastaanottolaitteessa siten, että viestiä voidaan käsitellä. Tällaisena ajankohtana pidetään viestin lähettämispäivää, jollei asiassa esitetä luotettavaa selvitystä siitä, että sähköinen viesti on saapunut vastaanottajalle myöhemmin.

Hankinta-asiaan muutosta hakevan on lisäksi kirjallisesti ilmoitettava hankintayksikölle asian saattamisesta markkinaoikeuden käsiteltäväksi. Ilmoitus on toimitettava hankintayksikön ilmoittamaan osoitteeseen viimeistään silloin, kun hankintaa koskeva valitus toimitetaan markkinaoikeuteen. Hankintayksikön yhteystiedot ovat edellä hankintaoikaisua koskevassa kohdassa.

Markkinaoikeuden yhteystiedot**Valitus on toimitettava markkinaoikeudelle osoitettuna osoitteeseen:**

Postiosoite: Radanrakentajantie 5, 00520 Helsinki

Telekopio: 029 56 433 14

Sähköposti: markkinaoikeus@oikeus.fi

Valitusaika 14 päivää.

Muutoksenhakuajan laskeminen

Valitus- ja oikaisuvaatimusaika lasketaan päätöksen tiedoksisaannista, tiedoksisaantipäivää lukuun ottamatta. Asianosaisen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä kirjeen lähettämisestä, saantitodistuksen osoittamana aikana tai erilliseen tiedoksisaantitodistukseen merkittynä aikana.

Valituskirjelmä

Valituskirjelmässä on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja kotikunta
- postiosoite ja puhelinnumero, joihin asian käsittelyä koskevat ilmoitukset valittajalle voidaan toimittaa
- päätös, johon haetaan muutosta
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi
- perusteet, joilla muutosta vaaditaan

Valittajan, laillisen edustajan tai asiamiehen on allekirjoitettava valituskirjelmä. Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä taikka jos valituksen laatijana on muu henkilö, on valituskirjelmässä ilmoitettava myös tämän nimi ja kotikunta.

Valituskirjelmään on liitettävä:

- päätös, johon haetaan muutosta, alkuperäisenä tai jäljennöksenä
- todistus siitä, minä päivänä päätös on annettu tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisajankohdasta
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja.

Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella voidaan saattaa hankintalaissa (548/2007) tarkoitettu hankintayksikön päätös tai hankintayksikön muu hankintamenettelyssä tehty ratkaisu, jolla on vaikutusta ehdokkaan tai tarjoajan asemaan. Markkinaoikeuden käsiteltäväksi valituksella ei voida saattaa hankintayksikön sellaista päätöstä tai muuta ratkaisua, joka koskee yksinomaan hankintamenettelyn valmistelua. Asia voidaan saattaa markkinaoikeuden käsiteltäväksi, mikäli hankinnan arvo ylittää hankintalain 15 §:n mukaisen kynnyksen.

Valitusasiakirjojen toimittaminen

Valitusasiakirjat on toimitettava valitusajassa päätöksessä mainitulle valitusviranomaiselle. Omalla vastuulla valitusasiakirjat voi lähettää postitse, lähetin välityksellä tai sähköisesti. Postiin valitusasiakirjat on jätettävä niin ajoissa, että ne ehtivät perille valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä.

Oikeudenkäyntimaksu

Tuomioistuinten ja eräiden oikeushallintoviranomaisten suoritteista perittävistä maksuista annetun lain (701/1993) 3 §:n nojalla muutoksenhakijalta peritään oikeudenkäyntimaksu hallinto-oikeudessa 97 euroa ja markkinaoikeudessa 244 euroa, jollei lain 6 tai 7 §:stä muuta johdu.

Yksityiskohtainen valitusosoitus liitetään pöytäkirjanotteeseen.